

TITUS TE PAS PAUL KI TITUS **TE HAKATAAKOTO** **TE PAS NEI**

Titus seai se Jew, tevana iaa a ia ni huri tana manava no lotu i Jesus Christ. A ia ni hano no heheuna hakapaa laaua ma Paul i naa heuna te lotu *Te pas Paul ki Titus* e sissii ki te taupeara e tokonaki kiaa ia teelaa e noho i Crete. Ttama naa ni hakanohoria a ia i te matakaina naa ki mmata ake ki naa heuna te lotu i te kina naa. Te pas nei e takkoto naa tahito taratara e toru.

Te taratara mua raa, Paul e hakaari ake ki Titus i te tiputipu teelaa ki tauhia naa tama hakamaatua i te lotu. Ki oti raa Paul ku taratara ake i te ara Titus ki akonaki naa kaavena iloto te lotu, teenaa ko naa taanata mattua, naa haahine mattua (i naa haahine naa ma ki oti ku akonaki naa tama ffine laatou), naa tama taane, aa ma naa poe. Aa te taratara hakaoti raa, Paul e akonaki ki Titus i naa sosorina te tama e lotu maaoni. A ia ellasi ana taratara i te tiputipu ki laaoi aa ki haisoa laaoi ma telaa tama; a ia ki mmata ki see sura te heaatuna ma te manava haaeo i telaa tama iloto te lotu, aa naa tama te lotu raa ki meemee hakapaa.

Naa takkoto naa taratara iloto te pas nei

Te hakataakoto te pas nei 1.1-4

Naa tama hakamaatua te lotu 1.5-16

Naa heuna naa kaavena ki mee iloto te lotu 2.1-15

Naa akonaki ma te taratara hakaapo 3.1-11

Naa taratara hakaoti 3.12-15

¹ A nau Paul, e heheuna i TeAtua ma se aposol Jesus Christ.

Nau ni hakamaatinoria no heunatia mai ki tokonaki nau ki naa hakatina naa tama TeAtua ni hiri, aa ki illoa laatou i te hakamaaoni e tarataraina te lotu taatou,

² teenea ko te taratara e hakatahitio i te hakatina ki te ora e ora hakaoti. TeAtua see iloa te taratara hakareeresi. A Ia ni purepure mai i te ora nei imua te mahaa mai ana naa mee hakkaatoa.

³ Aa teenei tana saaita ku hiihai maa te taratara nei e tarataraina. Nau nei ni tukua TeAtua ki hakaea naa taratara nei, aa teenei nau ku hakaea atu i teenei se heuna e kaumai TeAtua, te tama e hakasao taatou.

⁴ Nau e sissii te pas nei kiaa koe, Titus. Koe ku mee ma ko taku tino tama maaoni, i taaua e lotu hakapaa i TeAtua.[◊]

Nau e taku maa TeAtua Tamana ma Jesus Christ ki roorosi hakaraaoi kiaa koe ki noho hakaraaoi koe.

Naa heuna Titus i Crete

⁵ Koe ni tiiake nau i Crete ki hakatonutonu naa mee te lotu i te kina naa aa ku hakanoho ni tama hakamaatua i naa lotu i naa henua naa hakkaatoa. Hakamaarona lokoi ki aku taratara e kauatu nei:

⁶ Ttama e noho hakamaatua raa seai se tama haisara. Ttama naa ki mee tana aavana tokotasi; ana tamalliki raa ki lotu i TeAtua, aa laatou ki llono taratara ka see karamata kcaa.

[◊] **1.4** 2 Cor 8.23; Gal 2.3; 2 Tim 4.10

⁷ I te tama hakamaatua te lotu e mmata i naa heuna TeAtua raa, a ia ki seai iloo ana sara. A ia ki see hakatanata maa ia se tama hakamaatua, see lotoloto nauhie, see unu sara, see haaeo, aa see kaimmate ki te mane.

⁸ A ia se tama e hakauru te kau tama ki loto tana hare. A ia se tama e hiihai ki te tiputipu e taukareka, e sosorina taukareka, e tautari ki naa taratara TeAtua, aa e iloa te hakatonu ana sosorina soko ia.

⁹ A ia ki tauhia a ia naa taratara e hanotonu ma naa taratara ni kauake TeAtua. I te ara nei raa a ia ma ki lavaa te saapai aaraa tama ki naa akonaki maaoni TeAtua. A ia ma ki hakailotia a ia naa tama see hakannoo ki ana taratara raa i naa vana laatou e ssara.◊

¹⁰ I te aa, te mee raa ku tammaki naa tama ku see hakannoo ki naa tama hakamaatua. Naa tama naa e taratara vvare ka usuhia laatou aaraa tama ki hakannoo ki naa taratara laatou. Te tiputipu nei e mahi i naa Jew teelaa ku ffuri no lotu.

¹¹ Kootou ki puuia kootou naa taratara naa tama naa, i te lopo haanauna ku oti te hakareresia laatou ki naa akonaki see ttonu. Naa tama naa e fiffai koi ma ki tauia laatou.

¹² Teelaa se tama haka Crete, se tama koi i naa pure laatou, teelaa ni mee tana taratara peelaa, "Naa tama i Crete raa ni tama maraa e taratara hakalellesi. Laatou e kailallao aa e matanaennae ma ko naa manu vao kaittama."

¹³ Teenei se taratara maaoni. Teenei ko te vana e taukareka maa koe ki nutua a koe naa tama naa hakaraaoi iloo, ki ttonu naa hakataakoto laatou,

¹⁴ aa ki tiiake laatou naa kkai naa Jew raa

◊ 1.9 1 Tim 3.2-7

ma naa loo naa tama te maarama nei,
teenaa ko naa tama ni hakakkeeina laatou
te hakamaaoni TeAtua.

¹⁵ Naa mee hakkaatoa e mataffua ki naa tama
e mallama naa ora laatou; tevana iaa see hai mee
e matahua ki naa tama e kerekkere aa see lotu.
I te aa, naa mannatu naa tama naa ma
naa hakataakoto laatou e kerekkere.

¹⁶ Naa tama naa e hai maa laatou e illoa
i TeAtua, tevana iaa naa sosorina laatou e kkee
ma naa sosorina TeAtua. Naa tama naa
e lotoffaaeo i te kau tama ka see hakanno
ki naa taratara. Naa tama naa see tau te mee
ni vana e taukalleka.

2

Te akonaki maaoni

¹ Koe ki akonaki ake naa taratara e hanotonu
ma naa taratara TeAtua.

² Akonaki atu naa taanata mattua raa
ki see unu; laatou ki sosorina atamai; laatou
ki fiffai ki te tiputipu e taukareka; laatou ki lotu
hakappuru lokoi; laatou ki manava laaoi, aa
laatou ki nnoho hakalavatoa i naa uru laatou
i naa haaeo.

³ Peelaa hoki, koe ki akonaki atu
naa haahine mattua raa ki sosorina laatou ma
ko naa haahine e ttapu naa ora laatou. Laatou
ki see pukua sakkiri ka tupetupe tama; laatou
ki see hakavaarea te unu naa vaimmara. Laatou
ki akonaki aaraa tama ki sosorina taukalleka.

⁴ Naa tama naa ki hakasura te tiputipu e tonu
ki kkite naa tamaa ffine raa i naa sosorina laa-
tou, ki ffuri naa tama naa no hai aavana laaoi
i naa aavana laatou, aa ki hai tama laaoi laatou
i naa tamalliki laatou.

5 Laatou ki fiffai ki te tiputipu e taukareka aa e matahua. Laatou ki illoa te mee naa hare laatou ki taukalleka, aa ki hakannoo laatou ki naa aavana laatou. Laatou ki sosorina peenei ki see ffuri te henua no tuku haaeo i naa taratara TeAtua.

6 Peelaa hoki, koe ki taratara atu hoki ki naa tama taane raa ki roorosi hakaraaoi iloo i naa sosorina laatou.

7 I naa mee hakkaatoa, koe ki sosorina taukareka ki kkite naa tama no tautari. Te saaita koe e akonaki atu ki laatou, koe ki taratara maaoni aa koe ki hakamattoni lokoi oo taratara e kauatu ki laatou.

8 Koe ki taratara hakamattoni lokoi ki see lavaa te taumaruu naa tama e lotoffaaeo ia koe. Naa tama naa ma ki nnapa i laatou ma ki see hai vana e ssara e kkite i naa taratara taatou.

9 Naa poe raa ki hakannoo ki naa hakamau laatou ki fiaffia naa hakamau laatou naa i naa vana katoa laatou e mee. Naa tama naa ki see sahea laatou naa taratara naa hakamau laatou.

10 Laatou ki see kailaaraotia laatou naa mee naa hakamau laatou. Laatou ki heheuna hakaraaoi ki kkite naa hakamau naa maa laatou ni tama e llono taratara. Laatou ki sosorina peenei ki kkite te henua maa laatou e tautari ki naa akonaki TeAtua, te tama e hakasao i taatou.

11 TeAtua ku oti te hakasura iho tana laaoi ki hakassaoria naa tama naa henua hakkaatoa.

12 Te laaoi naa e akonaki mai ki tiiake taatou te tiputipu see tonu, aa ma naa mee taatou e kaimannako i te maarama nei, aa taatou ki mmata hakaraaoi i naa sosorina taatou, ki hakattonu naa ora taatou, aa ki tautari

taatou ki te ora TeAtua i te nnoho taatou i te maarama nei.

¹³ Taatou ki mee peenei i naa nnoho taatou ka ttari ki tae mai te aso e tapu, teenaa ko te aso te maasina TeAtua haimahi taatou maa Jesus Christ, te tama e hakasao taatou, ma ki hakasura iho ki te maarama nei.

¹⁴ Christ ni mate ki hakasaoria taatou i te kau haaeo te maarama nei, aa ki haia naa ora taatou ki mataffua. A Ia ni mate ki mee taatou ma ni tino tama aana teelaa e fiffai ki mee naa vana e taukalleka.◊

¹⁵ Akonaki atu naa taratara nei ka taratara atu hakamaatua ki naa tama i te kina naa. Hakaapo atu ki naa tama e ssahe taratara, ki see ttoka atu naa tama naa maa koe se tamavare koi.

3

Naa sosorina naa tama te lotu

¹ Hakailoa atu ki naa tama i te kina naa ki tuku ki naa vana naa tuku ma naa tama hakamaatua. Laatou ki hakannoo ki naa tama naa, aa laatou ki matamata lokoi ki sosorina taukalleka laatou.

² Taratara atu ki see taratara haaeo laatou i telaa tama. Laatou ki nnoho hakaraaoi ka haisoa ma aaraa tama, aa laatou ki hakasura te manava laaoi ki te kau tama hakkaatoa.

³ Imua raa taatou hoki ni sosorina vvare ka see llono taratara, aa naa vana taatou ni ssara hakkaatoa. Taatou ni hakavaarea te kau vana see ttonu taatou e kaimannako. Taatou ni ttaka ma naa manava haaeo maa naa manava kailallao. Te henua ni lotoffaaeo i taatou, aa taatou hoki ni lotoffaaeo i naa tama naa.

◊ **2.14** Ps 130.8; Ex 19.5; Deut 4.20; 7.6; 14.2; 1 Pet 2.9

4 Tevana iaa i te saaita te manava laaoi TeAtua, te tama e hakasao taatou, ni hakasura mai raa,

5 taatou ni hakassaoria a Ia. Taatou ni see hakasaoria a Ia maa i naa vana taukalleka taatou ni mee. Seai. Taatou ni hakassaoria a Ia i tana manava aroha i taatou. Taatou nei e kaumai naa ora hooi taatou TeAitu Tapu, teenaa taatou e hakaukauria a Ia ki mee taatou ma ni tama e hannauria hooi, aa ki tauhia taatou te ora hooi.

6 TeAtua ni hookii mai hakaraaoi iloo TeAitu Tapu raa iloto naa mahi Jesus Christ, te tama e hakasao taatou.

7 Christ e aroha i taatou. Teenaa a Ia ni tokonaki mai kittonu naa ora taatou maa TeAtua, teenaa ki tauhia taatou te ora e ora hakaoti teenei e taaria taatou.

8 Teenei se taratara maaoni.

Nau hiihai maa koe ki tarataraina hakaraaoi iloo naa taratara nei, ki anaana naa tama e lotu i TeAtua raa te hai lokoi ki naa sosorina e taukalleka, teelaa ma ki lavaa te tokonaki ki naa tama hakkaatoa.

9 Tevana iaa koe ki see hakatautau ki naa taratara vvare. Naa tama naa ma ki hakatere atu naa manava naa tippuna laatou ki vana kootou maa laatou ni tama maaoni. Laatou ma ki kauatu te lopo taratara ki heatu kootou no hetaa maa ko ai te tama i kootou e illoa i naa loo Moses. See hai vana ma ki oti ku ssura i naa illoa laatou e ttaka ma laatou naa.

10 Ki mee se tama e hakkoro ana vana ma ki masseu naa tama te lotu, koe ku taratara atu ki iloa ia maa tana vana e mee naa e sara. Ki mee a ia e hakaahē hoki no mee tana vana naa, koe ku ahe atu hoki no taratara atu kiaa ia. Aa ki mee a ia seai iloo

ki tiiake te tiputipu naa, koe ku tiiake te tama naa
ki hai ana vana soko ia.

¹¹ Kootou kunaa illoa are maa naa tama peenaa
see tautari ki te ara e tonu. Teenaa naa haisara
naa tama naa e huri ake maa laatou e ssara.

Naa taratara hakaoti

¹² Taku saaita ma ki heunatia atu nau se tama
i Artemis ma Tikikus raa, koe ku ssee too ara
ki hanake koe kiaa nau i Nikopolis. Nau
ma ki hano no noho i te kina naa i te ssao te laki.◊

¹³ Tokonaki atu ki Sinas, ttama e iloa i naa loo,
laaua ma Apollos. Tokonaki atu ki kaatoa
naa mee laaua e fiffai ki hollau maa laaua.◊

¹⁴ Naa tama i te lotu taatou raa
ki see nnoho vare koi, see heheuna. Laatou
ki heheuna ki ssura ni mee maa laatou ki lavaa
laatou te tokonaki atu ki naa haanauna laatou.

¹⁵ Naa tama hakkaatoa e nnoho iaa nau
i te kina nei e pureppure atu kiaa koe.
Purepure atu ki naa soa taatou e lotu i TeAtua.

TeAtua ki roorosi hakaraaoi ki kootou hakkaatoa.

◊ **3.12** Acts 20:4; Eph 6:21-22; Col 4:7-8; 2 Tim 4:12 ◊ **3.13** Acts 18:24; 1 Cor 16:12

**Na Taratara TeAtua i naa taratara Takuu
The New Testament in the Takuu language of North
Solomons Province, Papua New Guinea
Nupela Testamen long tokples Takuu long Niugini**

Copyright © 2009 Translation Committee of Takuu, Mortlock Community

Language: Takuu

Translation by: Translation Committee of Takuu, Mortlock Community

Contributor: Isles of the Sea

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2022-04-15

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 15 May 2025 from source files dated 15 May 2025

78ef068e-b7cb-5f13-bf46-55a4db12e0f1